

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 80.644 van 3 juni 1999
in de zaak A. 84.305/XII-2052.**

In zake : Kim DACKUS,
vertegenwoordigd door haar ouders
Jozef DACKUS en Marie-Louise GEURTS,
die woonplaats kiezen te RIEMST,
Visésteenweg 234

tegen :

het Gemeenschapsonderwijs.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Kim DACKUS op 25 mei 1999 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de delibererende klassenraad van het eerste leerjaar van de tweede graad aan het Koninklijk Technisch Atheneum 3 - Hotelschool te Hasselt van 4 mei 1999, waarbij haar een C-attest wordt toegekend;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 26 mei 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 1 juni 1999, om 10.30 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van Jozef DACKUS en van advocaat R. ROMBAUT, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord adjunct-auditeur D. MAREEN, daartoe gemachtigd bij beslissing van 4 november 1998 van de auditeur-generaal, in haar eensluidend advies;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

1. Overwegende dat de feiten dienstig voor de beoordeling van de vordering tot schorsing reeds zijn weergegeven in het arrest nr. 79.628 van 31 maart 1999, gewezen tussen dezelfde partijen; dat aan dat overzicht volgende elementen moeten worden toegevoegd :

1.1. Met voormeld arrest beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 31 augustus 1998 waarbij verzoekster in beroep een oriënteringsattest C werd toegekend.

1.2. Naar aanleiding van dit schorsingsarrest komt de delibererende klassenraad op 4 mei 1999 bijeen en beslist opnieuw een C-attest toe te kennen. De notulen van die vergadering vermelden inzonderheid het volgende :

"I. Aanleiding van de samenkomst van de delibererende klassenraad

(...)

II. Voorafgaande bemerkingen

(...)

III. Nieuwe evaluatie en motieven

De klassenraad houdt bij de beoordeling enkel rekening met de elementen die gekend zijn op de delibererende klassenraad van augustus 1998.

De klassenraad gebruikt zoals steeds het systeem van de 'zuiltekorten' als vuistregel voor een eerste beoordeling van de leerling. Dit betekent : 1 zuiltekort, geslaagd - 2 zuiltekorten, mogelijkheid van deliberatie - 3 zuiltekorten, niet geslaagd behoudens

de deliberaties wegens uitzonderlijke omstandigheden en dan nog haast exclusief in een eindjaar.

1. Motieven m.b.t. de vakken van de zuiltekorten:

De klassenraad is en blijft van oordeel dat Kim met 3 zuiltekorten **niet bekwaam** wordt geacht om een **2de leerjaar** van de 2de graad BSO aan te vatten:

Voor het schooljaar 1997-1998 overlopen we systematisch de cijfers en commentaren die aanleiding hebben gegeven tot 2 belangrijkste zuiltekorten

PV Praktijk Serveerkunde

(...)

PV Praktijk Keuken

(...)

TV Hotel

(...)

eerste conclusie:

Kim is niet bekwaam om het 2de leerjaar van de 2de graad BSO Hotel aan te vatten

BELANGRIJK

De nu volgende overweging van de klassenraad die ook inherent is aan het door de school en deze klassenraad gehanteerde systeem van de 'zuiltekorten':

Het verwerven en het zich eigen maken van NIEUWE leerstof, specifiek voor de gekozen studierichting à rato van 18 lesuren praktijkonderricht per week, zijnde de helft van het totale aantal lesuren per week, is voor BSO-leerlingen een zware opdracht.

Starten in een 2de jaar van de 2de graad in een andere studierichting ZONDER het omvangrijke pakket (18 lesuren) basiskennis, vaardigheden en attitudes die reeds verworven moeten zijn volgens het leerplan van het 1ste jaar van elke 2de graad, is voor de doorsnee-BSO leerling een onmogelijke opdracht

opmerking:

Dat Kim op het ogenblik dat ze aan het 1ste leerjaar van de 2de graad BSO Hotel begon reeds een onderwijs-achterstand had van 2 schooljaren bevestigt onze overtuiging dat Kim het niet enkel toen en in het afgelopen schooljaar 1997-1998 maar wellicht ook in haar verdere studie zeer moeilijk zal blijven hebben om te voldoen aan de eisen gesteld aan de opleiding.

Conclusie (na opsomming van de motieven m.b.t. de vakken van de voornaamste zuiltekorten)

Kim is niet bekwaam te starten in een 2de leerjaar van een 2de graad BSO ondermeer omwille van het ontbreken van de noodzakelijke basiskennis die men moet verwerven in het 1ste leerjaar van een studierichting, het gaat hier om een omvangrijk

noodzakelijk pakket voor een eventueel nieuwe aangeduide richting in een 2de jaar.

2. Motieven m.b.t. het geformuleerde advies:

Algemeen:

Het advies om niet in deze studierichting te blijven werd gegeven omdat we overzitten in die afdeling niet zinvol vinden.

Deze expliciete vermelding is de logische conclusie van de feiten zoals die zich in het schooljaar 1997-1998 hebben voorgedaan, we zetten ze nog eens even kort op een rijtje:

In november heeft Kim te kennen gegeven dat ze wel interesse had voor deze studierichting en haar best wilde doen om te slagen. Dit gesprek met de PMS-medewerker verbonden aan onze school, kwam er op aanvraag van de leerlingenbegeleidingscel die hiermee tegemoet kwam aan de bedenkingen van de leraars zoals besproken op de klassenraad en geformuleerd in het commentaar op het rapport Dagelijks Werk 1, o.a. voor Serveerkunde: 'weinig interesse en studieinzet', voor Keukenpraktijk: '(...) indien je je zou willen aanpassen aan deze studierichting dan kunnen je resultaten misschien beter. Houding en mentaliteit horen niet thuis in een hotelfunctie'.

De resultaten, ook na dit gesprek en spijts Kims bewuste, positieve studiekeuze en geuite goede voornemens en spijts de doelgerichte aanbevelingen en terechthoudingen die we lezen in de commentaren, blijven onvoldoende.

Op het rapport voor DW3 herhaalt de leraar Keukenpraktijk zelfs uitdrukkelijk de vraag: 'is haar beroepskeuze de juiste?' en trekt diezelfde leraar na het laatste examen waarvoor hij een 50 punten op 100 toekent toch de volgende conclusie: 'keukenpraktijk is een vak wat jou niet ligt'.

Wij zijn daarom van oordeel dat overzitten in deze afdeling te veel risico inhoudt of m.a.w. dat we Kim onvoldoende garanties kunnen bieden op slagen in deze studierichting ook al zou ze dit opnieuw beginnen.

Voor andere studierichtingen spreken we ons niet uit - met meer inzet vanaf het begin van het schooljaar en volgehouden interesse voor de gekozen studierichting - zou Kim misschien een ander 1ste leerjaar kunnen aanvatten met voldoende garanties op slagen (deze conclusie ligt trouwens niet in onze beslissingsbevoegdheid - zij kan in elk 1ste jaar BSO terecht op basis van haar leeftijd).

Met diezelfde pedagogische bekommernis herinneren we in dit opzicht ook aan het mondeling advies gegeven door de directeur in het eerste en enige gesprek met de vader op 2 juli, nl. dat in het geval van zijn dochter het behalen van een diploma via de opleiding met leerovereenkomst de betere, meest aangepaste oplossing leek.

De beslissing om haar een C-attest en niet een B-attest met clausulering toe te kennen in dit studiejaar (1ste leerjaar) is duidelijk een gevolg van de afweging dat er onvoldoende noodzakelijke basiskennis van het 1ste jaar aanwezig is.

BESLISSING:

Kim Dackus behaalt het Oriënteringsattest C

IV. Uitnodiging van een lid van de afdeling juridische dienstverlening en documentatie

(...)"

2.1. Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing betwist omdat verzoekster nagelaten heeft opnieuw het door het besluit van de Vlaamse Executieve van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna : organisatiebesluit) georganiseerde administratief beroep uit te putten;

2.2. Overwegende dat die exceptie niet opgaat; dat immers de delibererende klassenraad op 30 juni 1998 besliste verzoekster een C-attest te geven, waarna verzoeksters vader op 2 juli 1998 eerst het recht op overleg bedoeld in artikel 64 van het organisatiebesluit heeft doen gelden en toen bleek dat dit niet tot een nieuwe bijeenkomst van de klassenraad zou leiden op 6 juli 1998 op grond van artikel 68 van het organisatiebesluit beroep heeft ingesteld; dat de beslissing in beroep door de klassenraad op 31 augustus 1998 is genomen, waarna verzoekster op 12 oktober 1998 bij de Raad van State de vordering tot schorsing heeft ingesteld; dat met het arrest nr. 79.628 van 31 maart 1999 de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van die beslissing in tweede aanleg heeft bevolen; dat toen de delibererende klassenraad tengevolge van het schorsingsarrest op 4 mei 1999 opnieuw is samengekomen en een nieuwe beslissing genomen heeft, het opnieuw om een beslissing in tweede aanleg ging die in de plaats

van die van 31 augustus 1998 gekomen is; dat aangezien de bestreden beslissing van 4 mei 1999 een in laatste aanleg genomen beslissing is, de vordering tot schorsing niet onontvankelijk is;

3. Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is en dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden;

3.1. Overwegende, wat de eerste voorwaarde betreft, dat om de redenen reeds uiteengezet in het arrest nr. 79.628 van 31 maart 1999 aangenomen kan worden dat verzoekster een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dreigt te lijden, namelijk een schooljaar dreigt te verliezen;

3.2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoekster het gebruik van de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid als volgt verantwoordt :

"(Verzoekster) vordert geen gewone schorsing (...) omdat het schooljaar binnen 37 dagen is beëindigd. En vermits Kim is ingeschreven als vrije leerling is het ten zeerste noodzakelijk dat vóór 24 juni 1999 een definitieve beslissing wordt genomen in deze schorsing. Op 24 juni nl. heeft de deliberatie plaats van de klas van (verzoekster). Mits een positieve uitspraak kan het voorbije schooljaar nog gereguleerd worden. Zie in dit verband de brief dd. 10 mei 1999 van de huidige school waar Kim is ingeschreven als vrije leerling";

dat in voormelde brief het volgende wordt gesteld :

"Hierbij zijn wij zo vrij U mede te delen dat de einddeliberatie van de klas van uw dochter Kim zal plaats hebben op donderdag 24 juni 1999.

Wij hopen dat U er enig begrip voor heeft dat wij Kim -ondanks haar zeer behoorlijke schooluitslagen- niet kunnen delibereren, vermits zij momenteel nog het statuut van vrije leerling heeft.

Indien de uitspraak van de Raad van State deze datum vooraf gaat, zien wij geen probleem om een definitieve beslissing te nemen die, in gunstig geval, o.i. door de onderwijsoverheid zal gereguleerd worden.";

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij stelt "het realiteits- en waarheidsgehalte van de (...) feitelijke context te betwisten" :

"Het is immers juridisch onmogelijk dat de minderjarige Kim Dackus op welke wijze ook als regelmatige leerling zou zijn ingeschreven aan het Regina Pacis-instituut.

De nieuwe omstandigheid, te weten het ingeschreven zijn als vrije leerling en de vermeende reactie van de betrokken instelling, kan bijgevolg onmogelijk ernstig worden genomen en zeer zeker niet gelden als omstandigheid die de Raad van State moet nopen de UDN te rechtvaardigen.

Immers een onwettige toestand kan geen noodzaak uitmaken voor een positieve beslissing van Uw Raad.

(...)

Het is uitgesloten dat onderliggend geen regelmatige inschrijving zou gelden alsook geen initiële beslissing van de toelatingsklassenraad.

Zo de ouders thans het risico hebben genomen eigengereid hun dochter andermaal een schooljaar te laten verliezen dan is dit een gecalculeerd risico dat niet verwerende partij ten kwade kan worden geduid.

Het tijdselement en verwijl in deze zaak kan overigens niet in het minst verwerende partij worden aangewreven.

Essentieel blijft immers de vraag wat verzoekers beogen : in casu kan dit slechts de vernietiging van het andermaal gegeven C-attest zijn.

Relevant daarbij is dat verzoekers overleg en georganiseerde beroepsprocedure die zij onmiddellijk hadden dienen aan te vatten na kennisname van het arrest, nagelaten hebben in te stellen.

Er is geen UDN aanwezig.

De verantwoording terzake berust op een artificiële en niet mogelijk geachte rechtspositie van de betrokken situatie, te weten ingeschreven zijn als leerplichtige vrije leerling.";

3.2.3. Overwegende dat verzoekster in de vorige zaak A. 80.643/XII-1687 een 7 oktober 1998 gedateerd schoolgetuigschrift heeft neergelegd waarin de directie van haar huidige onderwijsinstelling bevestigt dat zij tijdens het schooljaar 1998-1999 "regelmatig, als vrije leerling" de lessen volgt van het tweede leerjaar van de tweede graad van de studierichting verkoop en etalage, onderwijsvorm beroepssecundair onderwijs (BSO), dit "in afwachting van de eventuele schorsing en vernietiging van de delibererende klassenraad van KTA-3 Hotelschool Hasselt door de Raad van State"; dat zij thans de hiervoor reeds vermelde brief van 10 mei 1999 van dezelfde directie voorlegt waaruit blijkt dat zij normaal op 24 juni 1999 door de klassenraad aan een einddeliberatie onderworpen kan worden, evenals vier maandrapporten waarop zij respectievelijk 70% (rapport van 16 oktober 1998), 70% (18 december 1998), 71% (zonder datum) en 75% (zonder datum) behaalde; dat gelet op al deze elementen niet kan worden getwijfeld aan het feit dat verzoekster als vrije leerling de lessen van het tweede jaar van de tweede graad van de richting verkoop en etalage volgt; dat wat er aan in de weg staat dat zij op 24 juni 1999 zou onderworpen worden aan de einddeliberatie, precies het feit is dat zij niet over een B-atteest beschikt dat haar toelaat tot het vierde jaar BSO, richting verkoop en etalage;

Overwegende dat de toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, die de uitoefening van de rechten van verdediging en het onderzoek van de zaak tot een strikt minimum beperkt, uitzonderlijk moet blijven; dat de toepassing van die procedure alleen kan worden aanvaard indien de schorsing van de tenuitvoerlegging volgens de gewone procedure te laat zal komen omdat het nadeel door het verloop van de tijd onherstelbaar zal zijn geworden en op voorwaarde dat de eisende partij al het nodige heeft gedaan om de schade te voorkomen en om de zaak zo spoedig mogelijk

aanhangig te maken bij de Raad van State; dat uit de hiervoor geschetste omstandigheden blijkt dat aan die voorwaarden is voldaan;

3.3.1. Overwegende, wat de derde voorwaarde betreft, dat reeds in het arrest nr. 79.628 van 31 maart 1999 is vastgesteld dat verzoekster de weigering van een A-attest niet bestrijdt, doch met haar vordering een B-attest nastreeft; dat met voornoemd arrest de beslissing van 31 augustus 1998 is geschorst op grond van het middel dat de motivering van de beslissing gebreken vertoont omdat wel wordt verantwoord waarom verzoekster geen A-attest krijgt, maar niet waarom haar ook een B-attest wordt geweigerd; dat verzoekster thans opnieuw ontstentenis van deugdelijke motieven aanvoert; dat zij dit in de punten 8.1.4 tot 8.1.6 van haar verzoekschrift als volgt verduidelijkt :

"8.1.4. Zuiltekorten

In de notulen van de delibererende klassenraad lezen we blz. 3 dat de klassenraad het systeem van de 'zuiltekorten' als vuistregel gebruikt voor een eerste beoordeling van de leerling. Dit betekent : 1 zuiltekort, geslaagd - 2 zuiltekorten, mogelijkheid van deliberatie - 3 zuiltekorten niet geslaagd behoudens de deliberaties wegens uitzonderlijke omstandigheden en dan nog haast exclusief in een eindjaar.

Verzoekers hebben hierbij de bemerking dat nergens in het schoolreglement (bijlage 17) sprake is van een beoordeling via zuiltekorten.

Tot grote verbazing van verzoekers vermelden de notulen van de delibererende klassenraad 3 zuiltekorten, nl. PV Praktijk Serveerkunde, PV Praktijk Keuken en het TV Hotel.

Verzoekers zijn het ermee eens dat Kim een zuiltekort heeft voor keuken (46,5 %) en voor serveerkunde (40,4 %).

Verzoekers zijn het niet eens met de conclusie van de delibererende klassenraad dat Kim ook een zuiltekort heeft voor TV Hotel. Ze behaalde voor de deelproeven respectievelijk 7/10, 4/10 en 4/10 terwijl het klasgemiddelde 7/10, 5/10 en 5/10 bedroeg. Op de examens behaalde ze 67 % en 57 % terwijl het klasgemiddelde 65 % en 55 % was. Als we de deelproeven en de examens voor het vak TV Hotel samen tellen komen we op 139/230 of 60,4 %. Op deze manier berekend is het klasgemiddelde slechts 59,5 %. Kan

men in dit geval spreken van een zuiltekort ? Temeer daar het schoolreglement spreekt van 50 % is nipt voldoende en minder dan 50 % is onvoldoende. (bijlage 17)

Dat betekent dat Kim niet drie maar slechts twee zuiltekorten heeft. En indien de school haar eigen reglement zou hebben toegepast had ze minstens toch een deliberatie via een B-attest kunnen overwegen. Daarover lezen we geen concrete overwegingen in de notulen, wel de algemene overweging 'dat ook andere richtingen dan de studierichting Hotel werden overwogen'... zonder enige vermelding van een andere studierichting en vervolgens een verwijzing naar een gebrekkige basiskennis om geen B-attest toe te kennen.

8.1.5. Basiskennis

Verweerder beweert in de notulen van de delibererende klassenraad :

'Het verwerven en het zich eigen maken van NIEUWE leerstof, specifiek voor de gekozen studierichting à ratio van 18 lesuren praktijk-onderricht per week, zijnde de helft van het totale aantal lesuren per week, is voor BSO-leerlingen een zware opdracht. Starten in een tweede jaar van de tweede graad in een andere studierichting ZONDER het omvangrijk pakket (18 lesuren) basiskennis, vaardigheden en attitudes die reeds verworven moeten zijn volgens het leerplan van het eerste jaar van elke tweede graad, is voor de doorsnee-BSO leerling een onmogelijke opdracht.' Einde citaat.

Verzoekers wensen dit tegen te spreken als zijnde een bijna onmogelijke opdracht. Uit gesprekken met andere scholen blijkt dat deze stelling alleen waar is voor enkele studierichtingen in het BSO, waartoe hotel wel zou behoren. De meeste gecontacteerde scholen zien in deze overschakeling van een 3de BSO van de ene studierichting naar een 4de jaar BSO van een andere studierichting weinig of geen problemen. Dit probleem stelt zich wel -en dat lijkt verzoekers ook logisch- bij een overschakeling van een 4de naar een 5de jaar BSO.

In verband met motieven m.b.t. de vakken van de zuiltekorten, schrijft verweerder in zijn notulen (bijlage 1) :

'De klassenraad is en blijft van oordeel dat Kim met drie zuiltekorten (zie elders voor een correctie van verzoekers) niet bekwaam wordt geacht om een 2de leerjaar van de 2de graad aan te vatten.' Einde citaat.

Verweerder schrijft hier niet 'het tweede leerjaar van de tweede graad Hotel', waarmee verzoekers zeker akkoord zijn, maar zij schrijft '...niet bekwaam wordt geacht om een 2de leerjaar van de 2de graad BSO aan te vatten.'

Verzoekers kunnen toch moeilijk aanvaarden dat het niet kunnen koken en serveren in een derde jaar BSO betekent dat de leerling in een vierde jaar BSO ook niet zal kunnen leren schilderen, personen verzorgen, auto's herstellen, hout bewerken, haren knippen, verkopen en etaleren, enz. De feiten van dit schooljaar bewijzen het tegendeel en dit tegendeel wordt jaarlijks in bijna elke BSO-school bewezen.

8.1.6. C of A-attest : B-attest bestaat niet. Verweerder schrijft in zijn notulen van de klassenraad (bijlage 1) :

'Onze oprechte pedagogische bekommernis dat een leerling die in de 2de graad in elk leerjaar een B-attest behaalt met een clausulering voor telkens de gevolgde studierichting (in casu Hotel voor het schooljaar 1997-1998 en Kantoor-Verkoop voor het schooljaar 1998-1999) zich zou kunnen aanbieden voor een eerste jaar van een derde graad van weer een andere studierichting, deze leerling weinig of geen kans maakt om dat leerjaar zinvol aan te vatten. De klassenraad wenst tevens te waarschuwen voor een mogelijk 'misbruik' van een dergelijk systeem van studiebekrachtiging.' Einde citaat.

De pedagogische bekommernis van de school gaat hier iets te ver. Zij doet hier al een uitspraak over het schooljaar volgend op het volgend schooljaar, nl. het vijfde leerjaar of het eerste leerjaar van de derde graad. Ze gaat ervan uit dat na een heroriëntering via een B-attest in het volgend schooljaar geen A-attest kan worden bekomen. Het zal aan de delibererende klassenraad van dat volgend schooljaar (het vierde leerjaar) toekomen om een A, B of C-attest toe te kennen.

Verzoekers vragen zich af of deze hypothese niet wordt gebruikt om Kim geen B-attest te moeten geven.

Nergens in de notulen vinden we één ernstige overweging om te onderzoeken of Kim in één of andere vierde jaar BSO haar studies zou kunnen voortzetten. De klassenraad spreekt zich in haar notulen tegen door enerzijds op blz. 1 te stellen 'Ook andere richtingen dan de studierichting Hotel werden overwogen' -zonder te vermelden welke deze studierichtingen dan waren- en anderzijds blz. 7 'Voor andere studierichtingen spreken wij ons niet uit.'

Indien de klassenraad zich niet over andere studierichtingen wenst uit te spreken, dan betekent dit dat de mogelijkheid om een B-attest toe te kennen wordt genegeerd. Dit is een fundamentele inbreuk op de reglementering en de organisatie van het voltijds secundair onderwijs. (Besluit V.E. 13 maart 1991)

En bovendien, door zich over andere studierichtingen niet te willen uitspreken -d.i. een B-attest te overwegen- doet de klassenraad er TOCH een uitspraak over, nl. 'je bent er niet geschikt

voor' doordat ze een C-attest toekent en de voortzetting verhindert.";

3.3.2. Overwegende dat de verwerende partij daartegenover inzonderheid het volgende stelt : het is niet onredelijk te veronderstellen dat een tweede jaar van een graad in een specifieke beroepsopleiding voorkennis laat veronderstellen die in de basisopleiding van het eerste jaar werd opgedaan; het is de vraag of bij het toekennen van een C-attest de delibererende klassenraad "alle mogelijkheden moet overlopen om na te gaan of niet op gemotiveerde wijze een B-clausulering voor elke mogelijke optie in de notulen van de delibererende klassenraad dient te worden afgewezen"; in een brief van 27 mei 1999 gericht aan de raadslieden maakt de schooldirectie duidelijk "dat weloverwogen en met kennis van zaken niet werd beslist om de negatieve motivatie inzake een mogelijk B-attest in de notulen van de delibererende klassenraad en in de beslissing weer te geven"; het staat in ieder geval buiten kijf dat de hele discussie rondom de omstandigheden van een B-attestatie eerder en in de loop van het schooljaar door de begeleidende klassenraad aan de ouders werd aangekaart; zo het gaat om het verlies van een schooljaar, is het duidelijk dat mochten de ouders hebben gereageerd op de talloze oproepen daartoe van de betrokken instelling, het schooljaar 1997-1998 voor verzoekster niet zou zijn verloren doch wel op een nuttige wijze zijn besteed; het valt "niet te bezien hoe een welbepaalde instelling één leerling in een 1ste jaar van de 2de graad van het B.S.O. op het gebrek aan attitudes geen A-attest kan verlenen doch nadrukkelijk een C-attest geeft, met kennis van zaken zou kunnen oordelen over de mogelijke nuttige instap van diezelfde leerling in een andere studierichting, nu op geen enkele wijze enige beroepservaring of schoolervaring in die studierichting in het kennelijk 1ste noodzakelijke jaar van die betrokken specialisatiegraad werd opgedaan";

3.3.3. Overwegende dat het dragende motief van de bestreden beslissing te vinden is in het onderdeel 'III. Nieuwe evaluatie en motieven', onmiddellijk voorafgaand aan de beslissing :

"De beslissing om haar een C-attest en niet een B-attest met clausulering toe te kennen in dit studiejaar (1ste leerjaar) is duidelijk een gevolg van de afweging dat er onvoldoende noodzakelijke basiskennis van het 1ste jaar aanwezig is";

dat deze passage, evenals de daaraan voorafgaande meest belangrijke passages in de notulen vet zijn afgedrukt;

Overwegende dat uit die in het oog springende overwegingen van de klassenraad blijkt dat de conclusie "onvoldoende noodzakelijke basiskennis" mede volgt uit de vaststelling dat verzoekster drie zgn. "zuiltekorten" heeft, nl. voor de vakken praktijk serveerkunde, praktijk keuken en hotel; dat die drie vakken specifiek zijn voor de studierichting hotel, zodat daar niet automatisch besluiten uit kunnen worden getrokken die geldig zijn voor andere studierichtingen;

Overwegende dat de klassenraad echter van oordeel blijkt dat het overstappen van het eerste jaar van de tweede graad in een welbepaalde studierichting naar het tweede jaar van de tweede graad in een andere studierichting bijna onmogelijk is, precies omdat men overstapt naar een hoger jaar zonder het omvangrijke pakket basiskennis verworven te hebben; dat daarover in de notulen wordt opgetekend dat de klassenraad van oordeel is dat dergelijke overstap "voor de doorsnee-BSO leerling een onmogelijk opdracht" is;

Overwegende dat krachtens artikel 13, § 1, van het organisatiebesluit tot het tweede leerjaar van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs als regelmatige leerlingen kunnen worden toegelaten, de regelmatige leerlingen die het eerste leerjaar van de

tweede graad met vrucht hebben beëindigd; dat in die bepaling geen beperking voorkomt wat de studierichting betreft en de toelating tot het betrokken jaar ook niet krachtens artikel 28 onderworpen is aan de voorwaarde van de overeenstemmende onderverdelingen; dat krachtens artikel 35, 1°, van hetzelfde besluit een leerling het eerste leerjaar van de tweede graad met vrucht beëindigt "indien hij bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar"; dat krachtens artikel 36, § 1, van hetzelfde besluit de delibererende klassenraad aan een leerling die het leerjaar met vrucht beëindigt hetzij een oriënteringsattest A, hetzij een oriënteringsattest B kan toekennen; dat een A-attest toegang geeft tot het volgende leerjaar, terwijl een B-attest weliswaar ook toegang geeft tot het volgende leerjaar, maar met uitsluiting van bepaalde onderwijsvormen of onderverdelingen; dat krachtens artikel 36, § 3, het toekennen van een oriënteringsattest B niet uitgesloten is in het eerste jaar van de tweede graad van de onderwijsvorm BSO; dat aldus moet worden vastgesteld dat de reglementering de overgang van het eerste naar het tweede jaar van de tweede graad van een andere studierichting niet a priori uitsluit;

Overwegende dat het door de klassenraad gehanteerde systeem van de zuiltekorten derhalve in strijd is met de reglementering; dat immers volgens dat systeem een leerling met drie zuiltekorten wordt beschouwd als "niet geslaagd behoudens de deliberaties wegens uitzonderlijke omstandigheden en dan nog haast exclusief in een eindjaar", en daardoor de mogelijkheid tot overgang naar het volgend leerjaar in een andere studierichting nagenoeg onmogelijk wordt gemaakt terwijl de reglementering dit wel toelaat; dat wat de klassenraad krachtens het organisatiebesluit dient te beoordelen is of de betrokken leerling bekwaam kan worden geacht zijn studies voort te zetten in het volgende leerjaar, desnoods met uitsluiting van bepaalde studie-

richtingen; dat in dit geval de beslissing genoegzaam gemotiveerd is in de mate dat de overgang naar het volgende leerjaar in de richting hotel wordt uitgesloten; dat zij niet wettig gemotiveerd is in zoverre uit de vaststelling dat verzoekster drie zuiltekorten heeft wordt afgeleid dat zij niet bekwaam is om "een" tweede leerjaar van de tweede graad BSO aan te vatten en in zoverre erin wordt geoordeeld dat zij niet naar het tweede jaar van de tweede graad van een andere studierichting kan overstappen wegens het ontbreken van de noodzakelijke basiskennis in die bepaalde studierichting die in het eerste leerjaar van de tweede graad ervan moet worden verworven; dat de klassenraad inzonderheid niet afdoende motiveert waarom hij van oordeel is dat die overstap naar welke studierichting dan ook voor verzoekster een onmogelijke opgave zou zijn;

Overwegende dat het middel ernstig is;

3.4. Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen;

4.1. Overwegende dat verzoekster in haar verzoekschrift vraagt in geval van schorsing van de verwerende partij "een dwangsom te eisen van 5.000 BEF per dag vanaf de achtste dag na de ontvangst van het nieuwe arrest. Dit in geval verweerder het nemen van een nieuwe beslissing zou vertragen of uitstellen";

4.2. Overwegende dat er geen reden is om een dwangsom op te leggen, omdat er geen aanwijzingen voorhanden zijn dat de klassenraad zal weigeren zich naar het schorsingsarrest te gedragen of een nieuwe beslissing zal uitstellen tot 24 juni 1999, datum waarop de klassenraad van het tweede leerjaar van de tweede

graad van de onderwijsinstelling waar zij thans als vrije leerling is ingeschreven haar prestaties tijdens het lopende schooljaar zal beoordelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de delibererende klassenraad van het eerste leerjaar van de tweede graad aan het Koninklijk Technisch Atheneum 3 - Hotelschool te Hasselt van 4 mei 1999, waarbij aan Kim DACKUS een oriënteringsattest C wordt toegekend.

Artikel 2.

De vordering tot het opleggen van een dwangsom wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Artikel 4.

Dit arrest is onmiddellijk uitvoerbaar.
De kennisgeving aan de partijen zal gebeuren per telefax.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op drie juni 1900 negenennegentig,
door :

de H. J. BAERT,

wnd. kamervoorzitter,

staatsraad,

Mevr. S. DOMS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BAERT.